

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

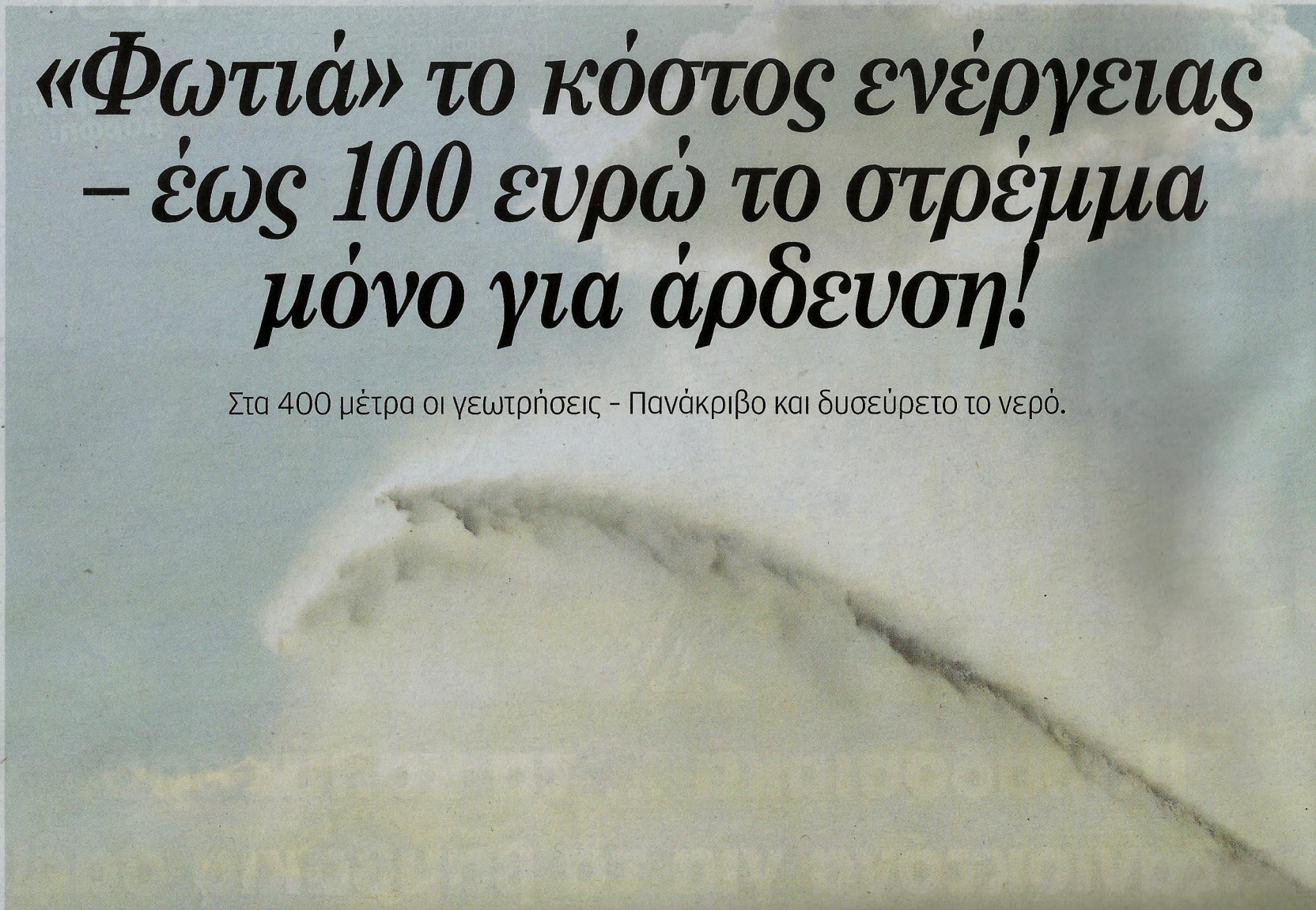
Agricola

ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ, ΤΗΝ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ, ΤΗΝ ΑΛΙΕΙΑ

«Φωτιά» το κόστος ενέργειας – έως 100 ευρώ το στρέμμα μόνο για άρδευση!

Στα 400 μέτρα οι γεωτρήσεις - Πανάκριβο και δυσεύρετο το νερό.

**«Όταν μόνο για άρδευση
έχω κόστος 100 ευρώ το στρέμμα,
δεν έχω άλλη επιλογή
από το να αφήσω
ένα μέρος από τη γη μου
ακαλλιέργητο...»**

Στις φράσεις αυτές, τις οποίες χρησιμοποίησε προ ημερών αγρότης από τον κάμπο της Λάρισας παρεμβαίνοντας σε ημερίδα στην περιοχή, αποτυπώνεται η κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει σημαντικό μέρος καλλιεργητών σε μία από τις πλέον παραγωγικές περιφέρειες της χώρας, ακριβώς λόγω της δραματικής έλλειψης νερού.

«Με κόστος 80 και πλέον ευρώ το στρέμμα, αντιλαμβάνεται ο καθένας πού έχει φθάσει το κόστος παραγωγής. Σε τέτοια επίπεδα η άρδευση τείνει να εξελιχθεί, αν δεν είναι ήδη, στην ακριβότερη εισροή», επισημαίνει στο «Α» ο ομότιμος καθηγητής Γεωπονίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης **Ηλίας Ελευθεροχωρινός**.

Ουσιαστικά, το νερό απορροφά το μεγαλύτερο μέρος –σε κάποιες περιπτώσεις και χρονιές, ίσως και ολόκληρο– του κέρδους που αποκομίζει ο αγρότης. «Το τέλος άρδευσης είναι 42 ευρώ το στρέμμα. Αν προστεθεί και το περιβαλλοντικό τέλος 12 ευρώ το στρέμμα, τότε ουσιαστικά το νερό... τρώει το κέρδος του αγρότη από την καλλιέργεια», επισήμανε ένας από τους πλέον έμπειρους προέδρους Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ) της χώρας, ο **Τάσος Δραχμάνης** του ΤΟΕΒ Ενιπέα Φαρσάλων, στον αναπληρωτή υπουργό Περιβάλλοντος **Σωκράτη Φάμελλο**, σε συνάντηση που είχε πρόσφατα με εκπροσώπους αγροτών της Θεσσαλίας για το περιβαλλοντικό τέλος.

Πόσο κοστίζει η άρδευση στον κάμπο

Τα στοιχεία από τον μεγαλύτερο οργανισμό άρδευσης του κάμπου, τον ΤΟΕΒ Πηνειού, είναι χαρακτηριστικά:

■ Για άρδευση από τις πομόνες (υπόγειες γεωτρήσεις) του οργανισμού το κόστος ανέρχεται σε 55 ευρώ το στρέμμα για το βαμβάκι και άλλες καλλιέργειες και σε 65 ευρώ για το καλαμπόκι (χρειάζεται περισσότερο νερό).

■ Για άρδευση από το ελεύθερο δίκτυο (επιφανειακό νερό) το κόστος είναι 11,5 ευρώ το στρέμμα για το βαμβάκι και 4 ευρώ για τα σιτηρά. Σε αυτό θα πρέπει να προστεθούν άλλα 25-35 ευρώ το στρέμμα, που είναι το κόστος άντλησης του νερού. Αν ο αγρότης χρησιμοποιεί πετρέλαιο (οι περισσότεροι χρησιμοποιούν ρεύμα), το κόστος αυξάνεται.

Για τις ιδιωτικές γεωτρήσεις, αυτές που χρησιμοποιεί ο αγρότης για τις καλλιέργειές του, το κόστος άρδευσης κυμαίνεται μεταξύ 50 και 100 ευρώ, κόστος που εξαρτάται από μια σειρά παραγοντες, όπως είναι φυσικά το είδος της καλλιέργειας, το βάθος της γεώτρησης, το είδος του εδάφους, αν η χρονιά ήταν βροχερή.

«Το 2018, με τις βροχές του Ιουνίου και του Ιουλίου, γλιτώσαμε δύο ποτίσματα, αλλά αυτό δεν είναι το σύνθημα, συμβαίνει μία φορά στα πέντε χρόνια», αναφέρει χαρακτηριστικά ο παραγωγός από το Ομορφοχώρι της Λάρισας **Απόστολος Δημητριάδης**.

Γεωτρήσεις σε πολύ μεγάλο βάθος

Παρά τα έργα που έγιναν και προχωρούν, αλλά και τις επενδύσεις που κάνει μεγάλος αριθμός παραγωγών (όπως για παράδειγμα, συστήματα στάθμης άρδευσης), το πρόβλημα έλλειψης νερού στη Θεσσαλία εντείνεται και, αν επαληθευτούν οι εκτιμήσεις για την κλιματική αλλαγή, τείνει να γίνει ακόμη οξύτερο.

Το 2017 το έλλειμμα νερού στη συγκεκριμένη περιφέρεια ανήλθε στα 645 εκατομμύρια κυβικά μέτρα, καθώς χρησιμοποιήθηκαν (για όλες τις χρήσεις – το συντριπτικά μεγαλύτερο ποσοστό

«Αναψε φωτιές» το περι- βαλλοντικό τέλος στο νερό

«Να έχουμε νερό στον κάμπο, αλλά να μείνουν και αγρότες...»

«Οι Θεσσαλοί αγρότες τιμωρούνται διπλά: από τη μία υποχρεώνονται να κάνουν διαρκώς επενδύσεις για να εξασφαλίσουν το νερό που χρειάζονται για τις καλλιέργειές τους, από την άλλη τους επιβάλλεται και από πάνω περιβαλλοντικό τέλος 0,0247 ευρώ ανά κυβικό μέτρο ή 12 ευρώ το στρέμμα».

Στα λόγια αυτά του περιφερειάρχη Θεσσαλίας **Κώστα Αγοραστό** αποτυπώνεται το κλίμα που υπάρχει σε μία από τις κατεχόμενες αγροτικές περιφέρειες της χώρας μετά την επιβολή του περιβαλλοντικού τέλους στο νερό.

Βεβαίως, σε σύσκεψη που είχε με βουλευτές και εκπροσώπους των ΤΟΕΒ της Θεσσαλίας, ο κ. Σ. Φάμελλος άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο μείωσης του τέλους (σύμφωνα με εκτιμήσεις, γύρω στο ήμισυ ή κάτι παραπάνω από 12 ευρώ), ωστόσο οι Θεσσαλοί αγρότες τονίζουν ότι, όσο κι αν είναι το τέλος, επιδεινώνει ακόμη περισσότερο την ανταγωνιστικότητά τους, αν ληφθεί μάλιστα υπόψη ότι υπάρχουν περιφέρειες με ελάχιστα ή σχεδόν μηδενικό κόστος νερού».

Όσον αφορά τη θέση της κυβέρνησης ότι το τέλος επιβάλλεται για «να έχει νερό ο κάμπος της Θεσσαλίας», παραγωγός είπε στον αναπληρωτή υπουργό Περιβάλλοντος: «Να έχουμε νερό στον κάμπο, αλλά να μείνουν και αγρότες...».

Στη ΔΕΗ οι αγροτικές επιδοτήσεις!

Ανησυχία για αυξήσεις στο κόστος ρεύματος

Το ενδεχόμενο να εκχωρούν οι αγρότες στη ΔΕΗ τις επιδοτήσεις τους, προκειμένου να αποπληρώνουν τους τρέχοντες λογαριασμούς ρεύματος και τις παλιές οφειλές τους, εξετάζει η κυβέρνηση σε συνεργασία με την επιχείρηση.

Πρόκειται στην ουσία για υιοθέτηση του «μοντέλου ΕΛΓΑ»: όσοι παραγωγοί επιθυμούν εξουσιοδοτούν τον οργανισμό ασφαλίσεων να εισπράττει απευθείας από τους λογαριασμούς τους τα ετήσια ασφάλιστρα, στις ημερομηνίες φυσικά που καταβάλλονται οι επιδοτήσεις. Κατ' αυτόν τον τρόπο διευκολύνονται ταμειακά οι παραγωγοί, ενώ από την άλλη μειώνονται οι επισφάλειες για τον οργανισμό.

Ανάλογη είναι η στόχευση και της ΔΕΗ, καθώς ένα υπολογίσιμο τμήμα αγροτών όχι μόνο δεν πληρώνουν τους τρέχοντες λογαριασμούς, αλλά και δεν αποδεικνύονται συνεπείς ούτε στην πληρωμή των δόσεων ήδη ρυθμισμένων οφειλών τους, γεγονός που οι αγρότες αποδίδουν σε «πραγματική αδυναμία», λόγω αφενός του μειωμένου εισοδήματος και αφετέρου του μεγάλου κόστους παραγωγής.

κατευθύνεται στη γεωργία) 1.455 εκατ. κυβικά μέτρα, ενώ οι διαθέσιμες ποσότητες έφθασαν μόλις στο 55%, ήτοι στα 780 εκατ. κυβικά μέτρα, σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσιάστηκαν τον περασμένο μήνα από τον ομότιμο καθηγητή του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας Φάνη Γέμπτο και τον πολιτικό μηχανικό, μέλος του ΔΣ της Εταιρείας Θεσσαλικών Μελετών (ΕΘΕΜ) Τάσο Μπαρμπούτη σε ημερίδα της ΕΘΕΜ για τη Θεσσαλία και τον υδάτινο πλούτο της. Ειδικά στην ανατολική Θεσσαλία (Λάρισα-Μαγνησία), η έλλειψη εναλλακτικών λύσεων σε συγκεκριμένες περιοχές έχει οδηγήσει τους αγρότες να «χτυπούν» γεωτρήσεις ακόμη και σε βάθος 400 μέτρων.

«Κάτω από τα 200-250 μέτρα το κόστος είναι πολύ μεγάλο, τόσο για την ανόρυξη γεώτρησης όσο και για τη λειτουργία της, και συγκεκριμένα το ενεργειακό κόστος (ρεύμα ή πετρέλαιο)», δηλώνει στο «Α» ο κ. **Σταύρος Πουλαράκης** από τα Φάρσαλα, που ασχολείται επαγγελματικά με τις γεωτρήσεις.

Δύο εργοστάσια ρεύματος για να ποτίσει η Θεσσαλία!

Στη Θεσσαλία υπάρχουν αυτή τη στιγμή περίπου 33.000 γεωτρήσεις, σύμφωνα με τα στοιχεία μελέτης του γεωπόνου, τ. διευθυντή Εγγείων Βελτιώσεων του Ν. Λάρισας **Κώστα Γκούμα** και του Τάσου Μπαρμπούτη. Από αυτές, οι 26.000 είναι ηλεκτροδοτημένες έως το 2002, ενώ οι υπόλοιπες είναι ή ηλεκτροδοτημένες μετά το 2002 ή αδειοδοτημένες χωρίς ηλεκτροδότηση ή παρόνομες.

Στάγδην άρδευση από το 36% των αγροτών

Έρευνα στη Θεσσαλονίκη

Το 36% των αγροτών χρησιμοποιεί στάγδην άρδευση, το 32% καταιονισμό, το 22% οριζόντια άρδευση, το 14% άρδευση με αυλάκια, το 15% χρησιμοποιεί άλλες μεθόδους και μόλις το 3% δηλώνει ότι κάνει περιορισμένη διάχυση.

Αυτό προκύπτει από έρευνα χρήσης νερού σε αγρότες στην ευρύτερη περιοχή της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, που διενεργήθηκε στο πλαίσιο του έργου «Best Water Use» (χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Interreg V-A Ελλάδα - Βουλγαρία 2014-2020») από την εταιρεία ερευνών και δημοσκοπήσεων «Παλμός Ανάλυσης» (παρουσιάστηκε σε ημερίδα που διοργανώθηκε από την Αναπτυξιακή Εταιρεία ΟΤΑ Ανατολικής Θεσσαλονίκης, «ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΕ», σε συνεργασία με τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς Βασιλικών και Επανομής).

Η έρευνα διενεργήθηκε σε δείγμα 160 αγροτών. Από τους αγρότες που συμμετείχαν στην έρευνα 7 στους 10 (71%) έχουν ποτιστικές καλλιέργειες και οι 6 στους 10 (59%) ποτίζουν με ιδιωτικές γεωτρήσεις.

Όσον αφορά την τιμολόγηση του νερού άρδευσης, το 58% δηλώνει πως δεν πληρώνει για το νερό άρδευσης, το 34% προτιμά την τιμολόγηση βάσει κατα-

παραγωγή, ενώ από την άλλη μειώνονται οι επιφάνειες για τον οργανισμό.

Ανάλογη είναι η στόχευση και της ΔΕΗ, καθώς ένα υπολογίσιμο τμήμα αγροτών όχι μόνο δεν πληρώνουν τους τρέχοντες λογαριασμούς, αλλά και δεν αποδεικνύονται συνεπείς ούτε στην πληρωμή των δόσεων ήδη ρυθμισμένων οφειλών τους, γεγονός που οι αγρότες αποδίδουν σε «πραγματική αδυναμία», λόγω αφενός του μειωμένου εισοδήματος και αφετέρου του μεγάλου κόστους παραγωγής.

Ακριβότερο ρεύμα 40%

εκτός αγροτικού τιμολογίου

Στο μεταξύ, διάχυτη είναι η ανησυχία στους παραγωγούς για περαιτέρω αύξηση στο κόστος ρεύματος. Η ΔΕΗ έχει δώσει προθεσμία έως το τέλος του προσεχούς Μαΐου στους 230 χιλιάδες, που είναι σήμερα δικαιούχοι μειωμένου αγροτικού τιμολογίου, να προσκομίσουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για να αποδείξουν ότι το δικαιούνται.

«Από την εμπειρία μας, που επιβεβαιώνεται καθημερινά, κάποιοι από αυτούς δεν δικαιούνται, διότι χρησιμοποιούν την παροχή για άλλες δραστηριότητες πέραν της αρδευτικής όπως προβλέπει ο νόμος», ανέφερε χαρακτηριστικά η ΔΕΗ σε ανακοίνωσή της.

Όσοι τεθούν εκτός αγροτικού τιμολογίου θα κληθούν να πληρώσουν ακριβότερο κατά 40% το ρεύμα, όπως επισήμανε ο βουλευτής του Κινήματος Αλλαγής, πρ. υπουργός Ενέργειας, **Γιάννης Μανιάτης** σε ερώτησή του στη Βουλή.

Δύο εργοστάσια ρεύματος για να ποτίσει η Θεσσαλία!

Στη Θεσσαλία υπάρχουν αυτή τη στιγμή περίπου 33.000 γεωτρήσεις, σύμφωνα με τα στοιχεία μελέτης του γεωπόνου, τ. διευθυντή Εγγείων Βελτιώσεων του Ν. Λάρισας **Κώστα Γκούμα** και του Τάσου Μπαρμπούτη. Από αυτές, οι 26.000 είναι ηλεκτροδοτημένες έως το 2002, ενώ οι υπόλοιπες είναι ή ηλεκτροδοτημένες μετά το 2002 ή αδειοδοτημένες χωρίς ηλεκτροδότηση ή παράνομες.

Οι κ. Κ. Γκούμας και Τ. Μπαρμπούτης έχουν υπολογίσει ότι η συνολική επενδεδυμένη δαπάνη για τις γεωτρήσεις ανέρχεται στο 1 δισ. ευρώ, ποσό που, όπως εκτιμούν, «πλην της αρχικής περιόδου που προσέφερε εισόδημα στον αγρότη, θεωρείται δύσκολο να έχει αποσβεσθεί από την πρωτογενή παραγωγική διαδικασία».

Όσον αφορά την ενέργεια που καταναλώνουν όλες αυτές οι γεωτρήσεις, την υπολογίζουν στις 700 GWh, ήτοι, για να ποτίσει η Θεσσαλία, απαιτείται η ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν ετησίως δύο υδροηλεκτρικά εργοστάσια!

που διοργανώθηκε από την εταιρεία «Αν. Ανατολικής Θεσσαλονίκης, «ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΑΕ», σε συνεργασία με τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς Βασιλικών και Επανομής).

Η έρευνα διενεργήθηκε σε δείγμα 160 αγροτών. Από τους αγρότες που συμμετείχαν στην έρευνα 7 στους 10 (71%) έχουν ποτιστικές καλλιέργειες και οι 6 στους 10 (59%) ποτίζουν με ιδιωτικές γεωτρήσεις.

Όσον αφορά την τιμολόγηση του νερού άρδευσης, το 58% δηλώνει πως δεν πληρώνει για το νερό άρδευσης, το 34% προτιμά την τιμολόγηση βάσει κατανάλωσης, το 22% ανάλογα με τα στρέμματα και την καλλιέργεια και το 15% προτιμά την υφιστάμενη κατάσταση τιμολόγησης. Απώλειες-διαρροές δηλώνει πως αντιμετωπίζει μόλις το 35% των ερωτηθέντων. Το 82% θεωρεί ικανοποιητικό το νερό που καταναλώνει, ενώ 2 στους 3 δεν γνωρίζουν την ποσότητα ετήσιας κατανάλωσης που συστήνεται για την καλλιέργειά τους.

Ως προς το θέμα της εξοικονόμησης, το 50% δηλώνει ότι κάνει εξοικονόμηση νερού, υποδεικνύοντας τη χρήση στάγδην άρδευσης, την ετήσια συντήρηση του δικτύου τους, τον υπολογισμό των αναγκών τους σε νερό, την υδρομέτρηση και τη μείωση των απωλειών από επιφανειακή απορροή. Το 35% αναφέρει ως κύρια αιτία μη χρήσης μεθόδου εξοικονόμησης νερού την έλλειψη ενημέρωσης, το 18% το υψηλό κόστος, ενώ το 30% θεωρεί πως δεν χρειάζεται. Ένας στους τρεις δηλώνει ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο επιμορφωτικό πρόγραμμα/σεμινάριο.

